

MURAKÖZ

(MEDJIMURJE)

helyi érdekű vegyes tartalmu lap.

A „MURAKÖZ“

megjelenik havonként 3-szor:
1-én, 10-én és 20-án.

Előfizetési árak:
egész évre 3 frt. — kr.
fél évre 1 frt. 50 kr.
negyedévre — frt. 75 kr.

A lap szellemi részét
illető közlemények a
„MURAKÖZ“
szerkesztőségéhez küldendők
Csáktornyára.

Kiadóhivatal:
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedése Csáktornyán.

Közgazdaság és Muraköz.

II.

Muraközben a nép számához képest kevés a munkátadó föld. Mig tul a Murán, magyar vidéken 20-30 holdja van a közép módu gazdának: Muraközben egy-egy jómódu gazda 6-10 hold földből él, a szegényebbnek pedig 2-3 holdból is meg kell élnie. Meg is él belőle, de hogyan?

A szorgalmas gazda természetesen igyekszik magán segíteni, úgy, hogy családjával együtt napszámba megy. Mint napszámos keres magának 40-50 krt. naponként. Ebből a pénzből él, ebből ruházkodik, ebből tartja fel házat és 1-2 hold földjét, melynek jövedelme adójára sem igen elég. Csakhogy nincs mindig napszám; meg aztán 40 krajczárért, sőt kevesebért is egy egész nap dolgozni, nem igen fizeti ki magát. Kevesebb fáradsággal jobban értékesíthetné a nép idejét, ha értene hozzá, ha a kapálásnál egyebet is tudna!

A tótnak, székelynek s helvétának hazája még kevesebb és rosszabb földet ad, mint Muraköz ad fiainak; hanem azok a megfeszített szorgalom kivül ügyességgel iparkodnak a természet mostoha-ságát enyhíteni. Adott az Isten nekik fát eleget, feldolgozzák azt a munkaszünetek ajatt, faragják a sok gyermekjátékokat és más apróságokat, melyeket jó pénzzel fizet a külföld. Egyik csinál fából minden kigondolható csecsebecsét, a másik kosarat fon; csipkét, vásznat sző; kalapot, sőt faliorát is készítenek. Ott nem lehet dolog nélküli embert látni, mindenki dolgozik: miért ne lehetne ez nálunk is így? — Talán Muraközben is lehetne apró háziipar-cikkeket előállítani? — fánk, szalmánk stb. ehhez való anyagunk van elég. Talán így többet kereshetne magának a nép (különösen télen) napi 40 krajczárúal?

Kisérje figyelemmel a szegényebb osztály az ilyen apróságokat, lesse el egyes mesteremberektől a fogásokat, s ne idegenkedjék az iskolában előadott iparágaktól, hanem tanulja meg azokat. Készítsenek botokat, kosarakat, szalmakalapokat stb. ilyen könnyű szerrel előállítható apróságokat szabad idejükben, ennek a munkának az lesz még a haszna, hogy elvonja a korcsmától.

Akinek nem tetszik a háziipar, vagy nincs hozzá tehetsége, az tenyészzen selyemhernyókat. Az Etsch folyó völgyében Roveredo környékén a szegény nép kenyerét a selyem hernyónak köszönheti; China tulnépes vidékein egyedüli keresetforrása ez a népnek. A selyem-hernyó tenyésztése olyan könnyű, hogy azt gyermekek is elvégezhetik.

A magyar kormány által felállított selyem-tenyésztő intézet minden hozzáfordulónak szívesen ad petéket, a természetet gubókat pedig szívesen beváltja.

A selyemtenyésztéshez, hogy az fizető is legyen, szükséges elengedő mennyiségű fehér szederfát (eperfa) tenyészteni, ezt elsősorban is az iskolák mellé felállított faiskoláknak kell felkarolni s másodsorban a lelkes gazdáknak.

A méhtenyésztés is szintén jól megfizeti a ráfordított csekély fáradságot. Muraköz méhtenyésztésre igen alkalmas, van elegendő mézelő növénye, csak fel kellene használni a természet által nyújtott előnyöket. Házikerttel bíró gazda vétket követ el saját maga jóvalta ellen, ha egy kis méhest nem rendez be.

Forduljon a nép utasításért papjához, tanítójához, vagy jegyzőjéhez s azok bizonyosan megadják szívesen a szükséges utasításokat. Fel kell karolni a selyem-, méh- és gyümölcsstenyésztést s általában minden dolgot, mivel anyagi helyzetén javíthat a nép. Kisérje figyelemmel a közgazdaság vívmányait s ne idegenkedjék tőle; legyen bizalommal hivatott vezetői iránt. Tanuljon pénzt keresni minden körülmények közt, s a megszerzettet megbecsülni, legyen a nép takarékos, a takarékoság gazdaggá, a gazdagság pedig nagygyá és hatalmassá teszi a hazát, amit pedig minden jóvaló polgárnak elősegíteni szent kötelessége.

GRESKOVITS JÁNOS.

Szonett a szonetrőről.

Mint épület valódi műremek.

Melyért — dicsőn ha bevégezte egyszer —

Örök emlékre tart igényt a mester.

Ez az: vessünk rá egy tekintetet.

Egymás fölött sok diszes emelet.

De könnyen áttekinthető a rendszer!

Tíz ablakot tizenegy vált fel kétszer.

De csak nyolcban van ilyen szerkezet.

A többi hat, két hármás emelet.

És mindenikben tízre tizenegy jön.

(Egymásba folynak, mint a láncszemek.)

Különös a művészi alkotás:

Csak a kijárat van ott lenn a földön.

Mig a bejárat fön van. Mily csodás!

HANDELSMANN ANTAL.

Fővárosi levél.

(„Hervad már ligetünk.“ — „A honatyák.“ —
A gyanakodó czerberus. — Színházak. — „Gondúzó.“)

Olyan most a természet, mint az arczársáit elvesztett, reményeitől megfosztott ifjú hölgy. Kikeletkor az ég száz kézzel szórta le jótékony áldását a földre, s most végkép letarolja az ősz hervasztó szele a föld ekességét. A süvöltő, tagokat dermedtő szél bús nótákat füttyöl, mely beillenék halott-rikátóknak. Ide oda hánnya az ágról szakadt sárguló leveleket! Füleinkben zúg a költő dala:

„Hervad már ligetünk díszei hullanak,
Tarlott bokrai közt, sárga levél zörög.
Nincs rozsás labyrinth, balszamos illatok
Közt nem lengedez a zephir.“

Megszűnik a kellemes zsongás, a zajos élet a természetben. A csicsérgő szárnyas dalmokok szép, melegebb hazába repültek, hol nem áll pusztán ridegen a fa ága, nem ékevesztett a bokor, virág; nem letarolt a mező, nem tagadja meg tőlük jótékony sugaraikat a ragyogó nap

De a mi fővárosunk ellentétben áll a természettel. Itt most kezdődik az élet, s tetőpontját akkor éri el, midőn fehér szemfödővel borítottatik el a föld.

A »szézon mori« elmúlt, a nevezetes események szaporodnak, az újságszínalók meglegedetten dörzsölik kezeiket, mert minden nap van hasábkra terjedő »laptöltek«, »képviselő« és »főrendi« ház üléséről. A választó-kerületek reménydús képviselői majdnem teljes számban együtt vannak, s a Sándor-utcai (szin) ház is megnyílt, hogy tanuja legyen a halk »igen«-eknek, dörög »nem«-eknek, »helyes«, »úgy van«-oknak

Az elnöki csepenyű is renováltatott, hogy a csend-kérésre éles hangot adhasson, mert a zágrábi Star-csevics-féle mult ülészakban erős romlásnak indult. A prémes, díszes bundájú kapus a mult napokban ugyancsak nagy bakot lött. Ugyanis nem ismervén még az újdonsült, balek honatyákat, kik ülésre mentek, kettőre ráírvált dühösen:

— „Lát maguk hová mennek? Hol van a háznagytól szóló igazoló jegy?“

A két honatyá minden vére felforr a nagy méltatlankodás folytán.

Hát nem ismer bennünket? Én a kákiesi, én meg a kunkocsárdi kerület képviselője vagyok

— Az már más! Mehetnek. Szólt a gyanakodó czerberus.

A főrendiek is megkezdték üléseiket a muzeumban. Együtt vannak az ország mágnásai.

— Mágnás! Főur? Mosolyognak talán tisztelt olvasóim, kik idealisztikus fogalmakat kötnek a hajdani régi dicsőségre e maradványához. Név csupán, de soknál már semmi más.

A főpapok is együtt vannak, kivéve Haynaldot, ki betegesen fekszik érseki székhelyén.

* * *

Fővárosunk hazánkban a művészet göczpontja. Budapest külsőleg nagyon sokat haladt előre, az utcákon szerte építkezéseket látunk, s a világ bármely utcáival versenyző sugárút már ugyszólva teljesen kiépült a városligetig.

De vetekszik a közbiztonság lazasága tekintetében fővárosunk a világvárosok bármelyikével, mi szinte a rosszul fejelemzett rendőrségnek tudható be.

De eltértem tárgyamtól, a művésztől. Tháliának most a Duna partján nagy temploma van folyton nyitva. A nemzeti színház jövedelme erősen megerősöskent az opera különválása folytán.

Hjah! Haladunk kell a korrall! Kiállt fel Podmaniczky, kinek jövedelmei is jóval túlhaladják az eddigit, mivel a sugáruton ujonnan épült gyönyörű stylum, kir. opera-színházat is ő vezeti. Rosz omen volt már az intendansnak első fellépése is, mivel a zongora királynak a megnyitás alkalmára irt »Király-dalát« elvete.

— Eh, mi az a Liszt az Erkelekhez képest? Azután olyan forradalom szaga van annak a királyhymnusznak, midőn »Hej Rákóczi, Bercsényi«-féle régi nótán indul. Mért nem vette mintául a »Gott erhalte«-t!

No, de azért csak megnyitották nagy czeremóniával a dalmúszínházat. A népszínház bérloje: Evva a napokban keserű könyvet hullatott tárczájának bántára. Hiába mondta a nemzet csalóányának, Blahánának:

»Ne menj el, maradj itt.

Majd meglátod jobb lesz itt...»

De Blahánéra nem hatottak a csalogató szavak, s elbűsűzött az őt igen szerető, s általa viszont szeretett kedves publikumától, elszegődött a »fővárosi jobparti színházak« igazgatójához, és Buda várának színházába, s ott eldalolta:

»Által mentem én a Dunán.

Pénzes Felekynek karján.

Megsíratsz Evva, volt galambom.«

Felekynek sem lesz sajnálni valója, Blahánának sem. Mindketten nyerne egymással, de legtöbbit a — publikum.

A művészzel karöltve jár az irodalom, mely összesen télen éri el termékenységének tetőpontját. Meg is ered most, mint az ár, a sok új lap, verses és prózai munkák, hogy elarasszák a publikumot. Mind-egyik nemes czélt, sentimentalitást tartalmaz, s mindennek vége csak a — fizetés. Sokan vágnak bele új lapba. Pár száz forintot kidobni akarók rohannak a nyomdába, összeütik a lapot, be kell tönni az aratot, szüretelt közönség száját, hogy kinyissa zsebeit. Egész földet ígérnek s a publikum lépre megy. Nem veszik tehát rosz néven olvasóim, ha egy új irodalmi vállalatot ajánlok partfogásukba. Különben nem kell ennek czégér! Megemészthető, s kedves szellemi tápláléka leend a Gondúzó az irodalom kedvelőinek. Szép jövőt jósolnak az irodalmi körök ez oleső szépirodalmi hetilapnak, melybe: P. Szathmáry Károly, Mikszáth Kálmán, Margittay Dezső, Sziklay stb. első rangú írók dolgoznak.

E pártolásra méltó vállalatot az általános ismert jeles műfordító: Martonffy Frigyes szerkeszti leikiismeretesen, gondosan, s az ismert, régi kiadó czég feje: Székely Aladár adja ki gyönyörűen kiállítva. A többi apró-cseprő halva született lapocskákról nincs mit szólni.

ACS GÉZA.

HIREK.

— Szerencsétlenség a Murán. Gibinán f. hó 14-én esti 7 óra tájban Barekovicz Ferencz, Ottmann Magdolna, Hanzilovits Ivan, Sostarics Mária és Sostarics Franciska gibinai lakók a munkáról hazatérődk, a Mura folyón átkelni szándékoztak, de mielőtt a tulsó partra értek volna, a csolnak egy vízben álló tuskóhoz ütdött. A bentlevők minthogy a csolnak a szenvedett ütés következtében az egyensúlyt elvesztette, a folyóba ugáltak; Barekovicz Ferencz és Ottmann Magdolna kivizestak, többiek pedig a vízben lelték halálgukat. A vizbefultak közül eddig csupán egynek a hulláját találták meg Brezovecz táján.

— Csáktornyan a f. hó 13-iki vásár alkalmával reggel 4—5 órátkban az ezirkáló csendőrök három, batyuval megterhelt gyanus egyént megállítani akaráván, azok batyuitak eldobálták, futásnak eredtek és a sötétben eltűntek. A tolvajok hátrahagyott batyuiban 6 pár fehérúha, 2 ponyva, 2 ágyterítő, 1 pár kendő és 1 nagy fejsze találtatott, melyek a szolgabírói hivatalban tétettek le.

— A csáktornyai szolgabírói hivatalban 1 talált és 1 lopot ezüst óra, melyek a hivatalban letétbe vannak helyezve, f. hó 22-én el fognak árvereztetni.

— Megszököt a csáktornyai kir. járásbírósnál vizsgálati fogságban levő Mezga Nándor nevű ismert tolvaj. A már gyakrabban büntetett veszélyes tolvaj egy börtönőr által f. hó 15-én alkonyatkor a vizsgáló-bírótól a börtönbe kísértetvén, kalapját a vár udvarán a börtönőr szemébe vágta és a meglepett kísérője elől megszökött.

— A helybeli kisedővő-intézet ügye lassan halad előre. A kormány a segély megadásától nem vonakodik, előbb azonban a kisedővő-intézet megálatását óhajja látni és annak évi költségvetésébe beletekinteni. A város szintén ilyenformán látszik vélekedni, mert a kisedővő céljaira átadandó épület kérdése feletti határozathozatalt a mult napokban tartott képviselői gyűléséről a következő ülésre halasztotta. Kár a fontoskodóknak akadályokat gördíteni ez ügy elé! Igy van ez különben minden nemesebb ügynél Csáktornyan. Sokan csak azért képeznek ellenzékét, hogy legyen ellenzék is. A kisedővő kérdésénél mégis csak különbséget kellett volna tenni, mert itt nem egyéni érdekek jönek tekintetbe, hanem emberbaráti és hazafias célok, melyek ellenében beszélni vagy korteskedni; hazafiatlan dolog. Különbben várjuk be a küldött bizottság gyűjtésének eredményét. A bizottság a szüret elmúltával házról-házra fog jarni kisedővő-egyesületi tagokat gyűjteni. Majd akkor eivalik, hogy ki tud és akar a nemes ügyért lelkesedni!

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minister Balogh Ferenc perlaki tanitót a sztanetneci áll. népiskolához osztálytanitoul nevezte ki.

— Pruska János 1848-as agg honvéd tartózkodik Csáktornyan ki az „árpádszobor“ javára gyűjt megbízásból. E gyűjtés nem szélhámoság, mert a gyűjtő semmiféle pénzt nem vesz fel, csupán kötelező aláírásokat gyűjt „Árpád-Pannonia“ című szinnyomatu képekre 3—3 forinttal, mely összeg a képek átvételekor fizetendő. Ez összeg az Árpádszobor feialítására fog fordíttatni. Csáktornyan már mintegy 50-en iratkoztak

alá, köztük (hazafias örömmel írjuk, több, magyarul nem beszélő iparos polgártárs is. A cél nemes, a képek kiállítása szerves, tehát felhívjuk Csáktornya és Muraköz telkes polgárait, hogy minél nagyobb számmal iratkozzanak alá Pruska úrnál, aki Szeivert vendéglőjében lakik.

— Megtörtént. A csáktornyai várat szemléltette a napokban az öreg Güldenbergn Moizes nagyreményű fiacskájával. — „Nézd Khóbilében! ebben az óriási kashélyban lozsírozta magát edjkor a gróf Nikolaus Zrinyilében...“ — Váj! mekhora nagy Salzmagazin lehetne ebből megcsinálni! —

A szüretet f. hó 15-én Muraközben is megkezdették. Minőség tekintetében reményeket táplálnak a szőlősgazdák a szüretelendő musthoz. A bornak különben nagy árt jólnak. Molnár István a budai vinzellérképezde igazgatója. ki nem rég tanulmányutalt tett a külföldön, úgy vélekedik, hogy ez évben boraink igen jó árakat fognak elérni. Franciaország déli részében a szüret a tavalyhoz képest nagyon közepesen ütött ki; ugyanezen ország középső részében, mely a legkötünőbb bort szolgáltatja, a szüret mennyiségileg megcsökken. Spanyolországban a szüreti eredmény alig nevezhető jó középszerűnek s ami Olaszországot illeti, ott a termést mennyiségileg és minőségileg rossznak tartják. Svajc alig termel jó években is annyi bort, a mennyit tavaszig elfogyaszt; az osztrák tartományok bortermelése eddig sem számított sokat. Tavaly Cette, Marseille, Narbenno és Barcelonában időzése alatt Molnárnak volt alkalma látni, hogy e nagy állam borszükegléte a szomszédos Olasz- és Spanyolországból, majd pedig Görögországból fedeztetett. Tavaly ez államoknak igen jó termésük volt mennyiségileg, úgy annyira, hogy a legjobb spanyol bor 24—30 frankon (azé ennyi forint) elvlogatva volt bevásárolható; az olasz borok pedig 16—20 frankon voltak bármily mennyiségben kaphatók. Ma mindez másképen van. Oly állam, melyben nagy termést kaptak vagy vásároltak — nem létezik s az olasz olasz-borok ára 25—30 frankra, a spanyolokéi 35—50 frankra emelkedett fel hektoliterenkint. Igy állván a viszonyok, a boraink árának emelkedésére lehet következtetni. — Csakhogy Muraköz borainak előbb piacot kellene teremteni, mert most stajer borok neve alatt vitetik stajer borkereskedők által a piacra. Igy aztán a nagy árakból vajmi kevés jut Muraközre.

— Egy miatyánk. Egy vadász beszélte nekem a következő nem éppen humanus eszelekedetét: X muraközi helységben élt egy vadász, ki mindennap elment a templomba és legalább egyszer egy héten biztosan ott lehetett látni a gyónószék mellett. És milyen ájtatosan tudta szeméit forgatni! minden ember természetesen nagyon jámbornak tartotta, ki nem tudna egy legyet is megölni. Hanem azért a komának mégis volt egy hibéje, mert mindennap észrevette az urasági vadász, hogy hol egy nyul, hol pedig egy kis özike hiányzott a vadaskertből. Egyszer éjjel azután mégis meglátta ám a vadász, de nem tudta megfogni. Másnap találkozott vele az utcán, amint ismét a templomba ment, és keményen a szemébe nézett, mire ez szemlesütve akart tovább menni. De a vadász megállította és fenyegetőzve mondá neki: „Vigyázz! hogy megegyeszer meg ne lássalak a vadaskertben, mert megemelegeted Istenedet!“ Harmadnap éjjel valóban megfogta őt a vadász; mellére szegzett fegyverrel parancsolta neki, hogy térdeljen le és mondja el a miatyánkat. . . . Kért, ri-

mankodott a tolvaj, hogy eressze szabadon, de nem használt neki semmit; imádkoznia kellett. Elkezdte tehát nagy fanyarodva: „Miatyánk, ki vagy a mennyekben“ — alig hogy kimondta úgy ütötte a vadász föltöbe a tenyerével, hogy csak úgy csattant. Ez történt a második és harmadik kérésnél is. A tolvaj mikor látta, hogy így akarják vele elmondani, a miatyánkot, egy pár pofont kiakart kerülni, átugrott tehát egy pár kérést, és így folytatta: „... És ne vigy minket a kísértetbe...“ De a vadász észrevette, a rzulütötte s ott imádkoztatta tovább, a hol átugorta. Mikor odaértek a miatyánkban, hogy: szabadíts meg a gonosztól, „Ámen-nek úgy megrugta őt a lábával a vadász, hogy elesett és mondá neki: „most az e gyszer mehetsz; de ha megegyeszer megfoglak, egy egész rózsafüzért imádkoztatok el veled.“ Ennek a miatyánknak azért volt az üdvözöléses haszna, hogy most már igazán szívből imádkozott a templomban, és gyónáskor igazán megbánta bűneit. Azonkívül a rózsafüzér imádkozását is kikerülte, mert nem is látták azóta többet a vadaskertben. A vadász előtt pedig ezentul mindig szép illedelmesen lehozta sóvegét.

— A muraközi megyei vívillsták névsora 1885.

Évre a következő sorrendben álli tatott össze: Gr. Festetics Jenő Csáktornya, Landauer Horác Belicza, Szij Sándor ügyvéd Csáktornya, Hirschman Leo Csáktornya, Vrana Frigyes Peklenicza, Peczek György lelkész T. Szt. György, Molnár István lelkész Szoboticza, Mata-sovits István lelkész Stridó, Pulay Zsigmond Csáktornya, Szele Ignác lelkész Nedelicz, Neuman Mór Csáktornya, Dr. Krasovecz Ignác orv Csáktornya Oszterhuber László Krizovecz, Leppen Alajos Belicza, Gadó Mátás lelkész Légrad, Molnár Antal lelkész Perlak, Szabó Imre A.- Pusztakovecz, Senk János lelkész Szelnicza, Kozlik János ügyvéd Csáktornya, Szirtey György orvos Csáktornya, Neuman Miksa Csáktornya, Hajdinyák Gergely Perlak, Pecsornik Ignác Csáktornya, Kollay Jeromos Podturen Sipo Károly gyógyszer. Pevak, Ste-faics erdész Csáktornya, Kónyary Mihály ügyvéd Csáktornya Weiss László Dráskovecz. Hochsinger Sándor Csáktornya, Smodics Elek M.- Szerdahely, Salamon Márton Légrad, Vettendorfer Dávid Csáktornya, Tisler József lelkész Lopatinecz Ziegler Kálmán közjegyző Csáktornya, Nusi Mátás Csáktornya, Neuman József Csáktornya, Mayer Salamon Csáktornya, Todor József Csáktornya, Banelli Sándor Perlak, Rosenberg Lajos Csáktornya, Fischli Mátás Dráskovecz.

Nyiltér. *)

Az orvosok mikép vélekednek Brandt R, gyógyszerész svájci labdacokrol. Humitsch Gyula kerületi orvos Millstadtban (Karinthia) ezt írja: „Kérek még három dobozzal a svájci labdacokból, melyekkel már is nagy sikert értem el.“ — Boschitz Antal kerületi orvos Winklerben (Felső-Karinthia) így ír: „A küldött svájci labdacokat makacs szekrekedésnél a legjobb eredménnyel használtam.“ — Dr. Gaisberger János gyakorló orvos Guns kirchenban (Weiss mellett) ezt írja: „Sziveskedjék még 10 doboz svájci labdacot küldeni, a labdacok hatása kitünő.“ — Brandt R. gyógyszerész svájci labdacjai a magyarországi gyógyszerésztárakban, egy dobozzal 70 krért, kaphatók. Főraktár Magyarország számára Török József gyógyszerésztárban Budapesten Király utca 123.

*) E rovat alatt közlöttéért felelősséget nem vállal a Szerk

Eisinger Henrik

UTÓDAI

Nagy-Kanizsa főté.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy divat-és kézmű-áru üzletünkhöz mindenemű legjobb fajtájú brünni és reichenbergi posztó- és gyapju-szövetek

dú-tartalmu raktárát csatoltuk, valamint-hogy dousszkin, peruvien, minden színű bérruhaszövetet stb. fogunk tartani.

Továbbá tetemesen meg nagyobbítottuk

szőnyegraktárunkat:

kaphatók nálunk futószőnyegek 26 krtól fölfelé a legfinomabbak úgy valamint hogy nagy választékkal tartunk butorszöveteket is.

Czégünknek 23 év óta előnyösen ismert szoliditása kezekedik jó és pontos szolgálataért.

Szives megrendeléseket kérnek

mély tisztelettel

Eisinger Henrik utódai

Felkérjük a vidékünkbeli t. szabómester urakat, hogy lehetőleg még e hó folyamában czimeiket tudassák velünk, hogy mintalapjainkat elküldhessük nekik. 3—3.

CSILLAG-féle

HAJNÖVÉSI-ILLATKENŐCS

Nincs fejfájás!
Nincs haj elvesztés!
Nincs kopaszfej!
Nincs korpa!

csak szép haj!
csak sűrű haj!
csak hosszú haj!
csak finom haj!

de csak akkor ha az általam feltalált kenőcs használtatik, melyből saját hajam 14 havi használata után 185 centim. hosszúságát elérte.

Általam feltalált

hajnövesztő kenőcs

kizárólag nálam kapható,

egy köcsög ára

HASZNÁLATI UTASÍTÁSSAL EGYÜTT

2 FORINT.

Urak, kenőcsöm használata után

RÖVID IDŐ ALATT

a legszebb szakált nyerik.

CSILLAG ANNA.

Czim: CSILLAG és TÁRSA BUDAPEST

Küldetik készpénz beküldetése, vagy utánvét mellett, a világ minden részeibe. 1—36.

ANNA CSILLAG.

„MEDJIMURJE“

izlazi svaki mesec trikrat:
1-ga, 10-ga, 20-ga.

Cena mu je:

Na celo leto 3 frt. — kr.
Na pol leta 1 frt. 50 kr.
Na četvert leta 75 kr.

MEDJIMURJE

(MURAKÖZ)

NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

Sva pisma i pošiljke naj
se pošiljaju
„Uredništvu Medjimurja.“Izdateljstvo:
FISCHEL FILIPOVA
knjižara vu Čakovcu.

Gospodarstvo.

Različiti betegi domaće živine i domaća vračva
proti njim.

(II. Nuternji betegi.)

1) Metuljivost: Ov beteg dohadja pri ovcah
i govedskej marhi.Znamenje: Živinče metuli livo ima žut-
kastu kožu i oči. Ako razkrenemo dlaku metu-
ljivoga živinčeta, spazili budemo, da mu je
sva koža žutkasta, i da su mu oči ute. Z vun
toga takovo živinče neprebavla dobro hranu te
neprestano ima lijavicu. Betežno živinče postane
jako leno, je hranu, ali je sve bolje mršavo dok
pogine od hektike ili vodenoga betega.Zroki: Beteg ov dohadja od jako malih ži-
vinica, koje se nahadjaju na močvarnih paš-
njakih, ili u vodi, pa za vreme poplave dojdeju
na pašnjake. Živinče jih pojé a onda vu živin-
četu iz njih postaneju metuli jetrenjaki koji se
najrajši vu jetrih zadržavaju! zna jih do 300 biti
u nutri.Vračenje. Ov beteg težko se gda more
zvračiti, ali more se ipak probati s pelinom ili
ivanskim cvetom ili kalmusom pomješanim s
zelenom galicom ili pak s terpentinskim oljem;
dobro upotrebljavati vodu vapnenjaču ili iz apoteke
solnu kiselenu. Čul sam od jednoga dobroga
gospodara, da hasni takaj zganica.m) Črèvne gliste: Da živinče črèvne gljiste
mučiju, pozna se po tom, da živinče menje je,
da se suši; jedanput ima lijavicu, a drugi put je
opet zaprto, zadnji stran tela je naduta, živin e
gubec rible vu kakvu tvrdu stvar.Vračenje: Proti glistam hasnuje se vra-
tič, pelin, ivanski cvet (kalmus), terpentinsko
olje itd.u apoteki si moreš dati napraviti ovo
vračvo:Nalév od pelina gr 420 (Inf. herb. Absyty)
Jelenroznoga olja gr. 8. (ol. anim. foet.) To daj
najenput konju ili goved. maršetu.

2) Betegi kotrigov dihanja

a) Nosno krvarenje. Pri jakom krvarenju
ušpricavaj mrzlu vodu ili razstop od jelona.b) Keh. To je navadni konjski beteg. Pozna
ga svaki gospodar.Zroki: nagla premena vremena, mēnjanje
dlake, hladno vlažno vreme i prehladjenje, ako
se konj praha ili kakvih žarkih slapov nasrče,
nečisteštale, pokvarenah rana, ili prenapla premenjba,
hrane Z većinom ov beteg dohadja na konje
vu protuletju i vu jesen, kad se vreme naglo
mēnja.Vračenje: Beteznoga konja moraš više
na toplom držati, pa ga osobito uvati od nah-
ladjenja. Hranu mu davaj lahko prebavljivu n.
p zelenu krmu, poseje, repu itd.Voda za napitek mora biti obstojana i ne
mrzla.Jako e dobro dati dihati betežnomu od
keha živinčetu tople slape od terinja. Zato se na-
lije vu posudu vruća voda, na vodu se natepe
sēnsko terinje i postavi se konju pred gubec, a
konj se pokrije s gunjem prek glave, da bolje
slape udiše. Vu apoteki se dobiva »Kornajbur-
gerov« prah kojege sečkom ili s posejami kon-
n u davaj proti kehu. Tak se dela 2—3-put na
dan. U nutri se dava živinčetu glauberova sol
okolo 170 gramov, dobro ju je pomješati s tu-
čenom borovicom okolo 16 gramov.Na oteklinu priveži vanjkušec napunjen stu-
čenim lenovim semenom ili terinjem. Namači
ga gustoput u toplu vodu. Oteklinu dobro je
namazati živom mašcom, da se predi ognioji.Gnoj se spusti van, a ranu izpiraj s toplom
vodom.c) Neduhi. To je konjski beteg, koj ko-
nju jako škodi i snizuje mu na veliko vrēdnost.Da se ov beteg rezpozna, treba paziti na
konja kad stoji i kad ide.1) Kad stoji konj na miru u štali, diše
brzo i nenavadno, nosna krila se gibljeju jako,
a prsi i trbuh naduvaju se jako, te se opažuje
poduž rebrah žlèb.Nedušljiv konj redko si gda legne i gda si
legne leži samo kratko vreme, te si podvije
noge. Kašlja vu jutro i kad se nahrani. Pije na
kratke oduške.2) Ako nedušljiv konj ide ili dela, s tim
čuti ga je, da piskuje i hropi. Zlieb poduž rebra
je gliblješi, i konj se jako včasi oznoji.Zroki: Spirjavito, nagnjilo sēno. Dohadja
od vužganja pluć kakti naslèdek; od falingah
pri srdcu.Ov beteg se broji med neizvračive betege
Ali se probati slapovrom kupeljom ovim nači-
nom: Vze se fertalj drvenke ječmena, pa se
kuha tak dugo da zrnje spoka; onda se nalije
vu vekšu posudu, pa se dene konju pod nos,
da slape diše. Konj se mora prek glave po-
kriti. Posuda s kuhanim ječmenom mora se tak
dugo ostaviti pred konjom, dok se iz nje kadi.
Voda ječmena je dobra konju za napitek, a
kuhani ječmen za hranu. Konju nedušljivomu
dobro čini i pomaže protolètna friška paša; i
hraniti, ne toliko sēnom nego više sečkom, ječ-
menom ili pšeničnom.3) a) Krvavo pušćanje vode. Ov beteg pripè-
ća se većinom pri govedskej marhi. Pri tom živinče
trpi veliku boleniču.Znamenja: Živinče je nemirno, gustoput
se pripravla, da vodu pušća, pa nemore, ili pusti
malo krvave vode.Zroki: Ovi moreju biti vnogi. Krvavo puš-
ćanje vode more dojt od kakvoga drugoga betega.
Zatim more dojt od pokvarene plēsnive sparjene
krme, od smrdlive grde vode, od vudrenja vu bedra
Nadale more dojt od nje kojih gorkih travah n.
p. od mlèčike žabujaka itd.Vračenje: Živinče najpredi postavi vu
toplu, dobro nastèlenu štalu, te davati mu dobro suhu
hranu, i zdravu frižku vodu.Kakti nuteruja vračva hasnuju se jelon
(alaun) olovni ocet, zelena galica, vrbova ili hra-
stova kora.b) Prelēvanje vode ili scaline t. j, da živinče
pušća preveč vode.Ov beteg more dojt pri svih domačih ži-
vinah. —Znamenja: Živinče gustoput pušća i to vnogo
scaline; ova izgleda skoro kakti navadna voda.
Živinče malo je, postane mršavo i slabo i drži se
vkočeno.Zroki: Ov beteg dohadja od plēsnive ili jako
mlade zobi, od plēsnivoga sēna, od dugoga mrzloga
i vlažnoga vremena; od nečistoče štale, od za-
nemarenja i nečistenja živinčeta.Vračenje. Živinče treba postaviti vu toplu
čistu i suhu štalu, te mu podavati stučene vrbove
ili hrastove kore ili jelona pomješanoga solitrom.
Moreš uzeti zelene galice 4 grama, hrastove kore
100 grama, to stuči vu prah pa s melom i vodom
napravi pilulu; te davaj živinčetu u jutro i na
večer jednu takovu pilulu.c) Zapiranje vode. Znamenje: živinče se
večput postavi, kak da hoće vodu pušćati, ali od
njega nikaj neide; legne si, i sim tam s nogami
vleče. —Vračenje: Vzeju se tri šake petrožilskoga
semena, ovo se dobro stucē, dēne se vu dva saj-
tleka vode, da dobro zakipi, onda se razhladi i
doda se k tomu dva lota solitra i ovim se konj
zalije; tak se ponavlja svaku drugu vuru. Ako je
ovčarnica blizu, zapelaj konja vu ovčarnicu na
ovčinj gnoj, razkopaj gnoj pod konjem, da slapi
gore ideju pod trbuh konjski; i to konju more
pomoci.

JEDEN MEDJIMUREC.

ONDA I VE.

Onda, gda još vu majkinom krilu

Senjal sem si sladke sne,

Vu milom krilu majke drage

Vruće ju j, ljubilo srce me.

Tam sunčeca, ah blagi traček sjaje,

Tam ti jen drugomu svēt tē čeli daje,

Tam vu polju v šumi poj se sladki ori,

Tam potočec za hižom tiho žubori.

Tam evetnoga čela Vesna

Šepće svakom malom travcom,

A sunčeca tračec milo spomina se s mravcom

Tam, ah tam je bila dusa moja srečna!

Onde vu nebu zapelo mi oko —

V sunčanom sjaju vienula mi duša

Nebeskoga mira, gda blagi glas posluša

Srce mi se onda oj pružilo široko!

A ve dalko od milešsi majke

Vu tudjem kraju, pod tudjim nebom,

Kak, da bi sunce išlo drugim kretom

Tužno srce javče: tam su za me ruže rasle

Zamor koj med zidi se odzvanja,

Sdaljine kak gluh, gda prihadja tenja

Ali pak očajnik srca vubijena

Išće bole vnoža broj tužnih zdihavanja.

Ah tu se neglasi od pesme vis i dol

Povsud samo ječi nesreća i bol,

Meni sunce nēje božje svetlo više

Već oljenica temničara — koja komaj dise.

Tu ti poleg Vesne mladež neigra hitra

Nit ti zlati traček sunca blaga titra.

Tu ti potočić nežubori tiho,

Nit rani slaviček drobuli si milo.

* * *

Al sinulo bu sunce,

Iz Stvorca desnice,

Koj čamit ginuti neda,

Sréd mraka bezdana.

Spopeval: Domorođec Janton.

Nekaj za kratek čas.

Vu jednom selu rodila je mužača dvojke. Kumi su vezda bili vu velikoj brigi, kakova bi imena dēci dali, ali za kratko se domisli kuma nečemu, pak re e kumu: »Ej kum, kaj si bumo glave trli, idemo gosponu plebanušu, pak njega zapitamo, kaj on mish. — Plebanuš, pravi otec svojega puka, ni e hotel sam dati imena, nego je počel jim iz koledara po redu čteti imena onih svetcov, kojim na eden den god dohadja. Kada je već nabroil Filipa i Jakoba, Petra i Pavla i više njih, zapita nje: Jeli ho ete da se zovu Gervazi i Protazi? Kuma se nasmiije, i veli plebanušu: na oprostiju, ali to ovi dva nemre u biti. Plebanuš začudjen zapita, da zakaj nebi moglo to biti ako on tak okrsti? Na to reče kuma: Na oprostiju gospon plebanuš ali ovo su dēca od siromaških roditelov, a Esterhazi i Sermazi su bogati dva grofi.

Kuzman, jeli si dobil arkuš za popis ljudstva? — Jesem, i lahko sem samoga sebe zapisal. — A ženu? — Ka brbraš Dom an, im ondi stoji da se samo ljudi popišu, a moja je žena sam vrag. — E brate, onda moram i a friško dimo iti, da svoju staru zbrišem.

Jeden salivec se delal norca drugomu, da ima duga vuha. »Istina e,« odgovori ov, »moja su vuha za človeka neka preduga, ali su i vaša za osla prekratka.

Stari dovec: Zakaj ti Katica nećeš zamuž iti? Ja sam itak človek, koj imam peneze. Pak ako denes ali zutra vmerjem, onda dobiš od mene ovo veliku hižu!

Kuharica: Je, da bi znala, kaj bi oni denes ali zutra vmrlji, — ali to bi moglo još dugo trpeti. —

Sudec: »Kak ste se pak podufali nazad dojt, kad sam vas dal već per šub dimo pretirati? Vi potepuh.«

Vandra ec: »Znaju dragi gospodin sudec — ja sam jakodobroga srca dečko! Ja sem se ne mogel tak dugo na njih srditi, kak oni!«

Peter: »Poveč mi dragi brate, kakva je razlika med fiškališom i mab doktorom?«

Pavel: Razlika je ta, da se pri fiškališu oči odpiraju, a pi doktoru zapiraju.

Ieden jako skupi kovač daval je svojemu detiču malo hrane. Jedenput pri zajtreku rekel mu je: »Francek, jeli mi nebi mogli vezda mahom i obedovati, pak bi onda prez brige delali.« Detič privoli, a kovačica donese još nekaj tobož hrane za obed. Kad su to potrošili, rekel je detič: »A maister, jeli mi nebi mogli mahom i večerjati?« — Kovač je s drage volje na to pristal. Kad su pojeli i to, počme se detič slačiti. »Aj Francek kaj delaš? zapita ga majster začudjeni. — »Maister,« odgovori mu detič, »kaj nezate, da se po večerji ide spat?« — Pak je to i učinil, te se stoprv zutra stal.

Kaj je novoga?

— Poleg Konstantinapoljski obznanah je jedna od 46 ljudi stojeća ruska živanska banda poštu obrobila. Jednoga činovnika i jednoga žandara su zatukli i onda su iz kol 280,000 piaszterov (po našem jeden piaszter 10 kr.) Ovi penez najveći del je državni bilo. Za razbojniki su poslali 2 compagnie konjanikov, ali još jim nisu na trag došli.

— Veliki ogenj je bil vu Miškolcu. Boršod-Miškolski parni melin se je 14 o. m. na večer ob pol jednajsti vužgal i zgorel. Za zrok ognja, koj je vu tretjim katu (kondinaciji) postal, nezna se još. Kvar je prek 500,000 forintih; melja i poseje se je zgorelo. Izmed stanja okoli melina je samo nekoliko činovnički stanov ostalo. Taj parni melin je bil najveći i najstareši med magyarskimi parmimi melini. Išče 1864 leta je zazidani za 500,000 frt; ali potli je već čudajput povekšani.

Izvan stanovničkih hižah su bili stali dva, na 5 kondinacije veliki melini. Taj parni melin bil je na ocelnatih valjkih i mogel je svako ljeto 100,000 meter centov mele mleti.

— Čitamo, da budu ljetos vna dobra čenu imela. Vu južnoj Francuzkoj je posrednja bratva bila, tak isto vu srednoj Francuzkoj je čudaj menje kak lani. Vu Španjolskoj pak niti nije srednje izpala bratva. Vu Talijanskoj je malo pak hudo. Vu Švajcarskoj pak i da je najbolše ljeto, komaj rodi toliko, da bidoprotulelja dosti bilo. Austrijske države se takaj jako nefaliju. Lani su ove države čudaj i dobroga vina imele, tak da je vu Španjolskoj 12. frt. 15. kr. vu talijanskoj 8. frt. 10. kr. je koštal jeden hektoliter. Denes je to drugač, ar španolsko vino košta 18 fr. 25 kr. a talijansko 14 frt. 15 kr. hektoliter. Poleg svega toga moremo se nadjati, da budu jako naša vina odvažali, i da bu dobro čenu imelo

Od velikoga vetra pišeju iz Talijanskezemlje: Pred ovim pripečenjem nekoliko danah bilo je vetrovo vreme: 9. poldan na zapadnoj strani zdigli su se strahoviti črni oblaki nad Aetnu, a morje je valove (kožlje) zdigalo. Ne dugo za tim pričel je strahoviti dežd, i to tak gusti i s takovim jakošćom, da nije bilo moći, na nekoliko koračajah daljine videti. Veter je s velikom jakosćom puhal čez vulice i trgaj, drobil sve, kaj mu je na zadevi bilo. Komaj je malo viher prestal, kad najedenput doleti jedna brza ladja k katanianskomu poglavaru prijavljat, da pri Katami blizu ležeća sela Ebali, Borgo Gjuardia, Ognissa su čisto poničena od vetra i da veliki del stanovnikov mrtvi leži pod podrtim stanjem. Najedenput su poslali službeno pomoć na lice mesta. Glas je čisto takov bil, kak su tam nasli. Med razdrtimimi i ogradjanimi kostonjovimi šumami videla se samo gde-gde porušena hiža, koja pokazivala od vetra razdrtonu i porušenom selu mesto. Pod ruševinami su jeden na drugomu ležali živo zakopani stanovniki. Razumeva se, da su pomoćniki, taki pričeli posluvati ali 28 pokaparim su samo mrtva tel izkopali izpod ruševinah. Broj ranjenikov je 500, koje su vu špitale spravili. Okolica je čisto puša, sve silje na polju unišćeno, kaj je još veksu nesreću doprineslo. Već jako darujeju San-Felice napoljski kardinal je daroval svojega najdražesega prsnoga križa. Više katanianski purgarov je peneze skup davalo vu ime kardinala, tak da 2000 frankov po našem 1000 torintih skup zabereju i kardinalu zlatni križ nazad daju.

Svinjski beteg vu Srbiji. Vu Srbiji vu okolic Nisi i Biroti je izišel beteg svinjski na zube i pazije, poleg toga se iz tih okolicah nesreću svinje dovažati.

Strašen ogenj je bil vu Stinacu (Vasvármegjiji) 15. septembra v jutro ob pol drugoj vuri. Ljudstvo je svoj sladek san spavalo, i na strašen glas »Ogenj« je poskakalo iz svoga počinka. Vu kratkoj poldrugoj vuri je 27 hiž i k hižam spadajuć stanja: stale, kleti itd. se bilo zgorelo vu strašnom ognju. Ljudi su izvan življenje čisto nikaj drugo nesu mogli osloboditi od ognja. Čeli živež seno, slama zruje se njim je izgorelo. Vovih hižah je 49 familiah, 224 personah izgubilo svoj stan i svoju hranu. Nevolja je velika, kajti ljudi su vre sve imali doma iz polja, iste krumpere i kuruze su već pod krov spravili, a još niti zrna ničesa nesu posejano imali. V naj nesrećnem vremenu je ogenj dosel, kajti na polje već ništ nesu imali, a kaj je doma bilo, ono je skupa s hižami do fundamenta čisto v zemlju izgorilo, kajti su z veksinom dervene hiže bile. I sada siromašni ljudi su prisiljeni od drugih pomoć prositi, da se čez zimu gor zderžiju. — Zato se prosi svako milostivno srce, da na pomoć priskoči nesrećnim svojimi dobrovoljnimi daril koji se ali na občinsko poglavarstvo, ali na farot u Stinac u oreju priposlati.

Kak stoji gosdodarstvo vu Orsagu? Ovo dosadanje ljepo vreme je jako na hasen služilo mlatvi, ali vu gornjih varmegjijah još nije čisto dovršena mlatva. Od svih stran se tužiju čez sušu, koja sētvu jako zadržava, sbog koje su rane seve jako zaostale. Zato je vre videti i ljepje zelene sētve, koje je kesne-i dežd pomogel. Repica se jako pomogla po deždju, ako prem su gusenice i buhe čudaj kvara napravile, zato repica prilično dobro stoji. Kuruza se po južnih okolicah dobro skazala. Vu onih okolicah, koje su odnas na sevrnu je krumpir slabo zrasel. Cukorica pak repa su letos obrodile i splati se sadih prem vu gornjih varmegjijah gde malo krme raste. Bratva se vre na sve kraje počela na severnoj strani su mrzle noći jako zadēale grozdje vu zrelenju, ali zato je moći reći, da se letošnje vino dobro kaže. Vu toj suši koja već popušća su se kukci i miši jako zapovali, koji su čudaj kvara napravili. Na nje se od svih stranah tužiju.

— Boj je već više tjednov med Francuzkom i Činezkom ali pravo preobladanje niti jedna stranka nije zadobila. Vezda čitamo, da je 10 ovoga meseca major Donier vitezki dospel na ono visučinu, koja s jakim sanci i tvrdjavami ogranjena Chu grada brani. Drugi den su se kinezeri probali suprot staviti, ali francuzki kanoneri su med kinezeri takov pobeg i opada, nje napravili, da se veli, da 3000 ljudi mrtvo ostalo

— Jeden oteonaš. Ove dneve pripovedal mi je medjimurski jagar ovo pripečenje. Vu občini X živel je jeden tat koj je divjačinu kral. Taj čovek je svaki den bil pri meši a svki tjeden barem jedenput pri spovedi. Pak kak pobožno je znal oči preobraćati, tak da ga je svaki človek za pobožnoga držal. Ali zato je imel taj prijatelj jednu nepriliku, ar svaki den je spazil gospodski logar, da jeden zajec, ali jelen fali iz gospodskoga vrta. Jedenput vnoći ga je spazil logar ali ga nije mogel vloviti. Drugi den je srel s njim i pogledal ga v oči, na to je ov potuleno dale štel iti. Ali logar ga je zastavil i s prstom mu se grozil, rekel mu je: »Pazi

se, kaj te išče jedenput nevlomim vu vrtu, ar drugač se buš spominjal za onoga časa! Na tretji den ga je već zaistinu prijel logar. Na prsa mu je vuprl pušku i zapovedal mu je ka bi molil Otec naš. Prosil je i javkal tolvaj, da bi ga pustil, ali nije mu nikaj hasnilo, ar je moral moliti. Da je videl tolvaj da drugač nebu: pričel je moliti: »Otec naš koj si na nebesih, komaj je to zgovoril već ga tak tresnul logar po vuhi da je počilo. Tak je to išlo pri svaki prošnji, do kraja. Da je to videl tolvaj, da ga pri svaki prošnji pluska, preskočil je nekoliko prošnjah i pričel je dalje moliti. Ali logar je to spazil i zapovedal mu je, da i ono zmoli kaj je preskočil. Da su onda tak došli do onoga dela kai je rekel »I oslobodi nas od zla amen!« Vritnul ga je logar i rekel mu e: »vezda idi i da te već nevidim vu vrtu ar ako te još jedenput primem, onda buš moral celo čislo moliti. Tomu otečna u je tu hasen zel, da je od vezda vu crkvi pobožneše molil, i pri spovedi grehe čisto valjuval. Niti nije išel već vu vrt, ar se bojal, dabi moral čislo moliti. Pred logarom je od vezda škriljaka lepo doli zel i čisto uljudno kraj njega išel. —

CENA ŽITKA.

Kuruza na vagi	5.50	—	6.—
Hrž	6.—	—	6.50
Pšenica	7.—	—	7.20
Ječmen	6.—	—	7.—
Novi-zob	6.10	—	6.25

MARGITAI JOZSEF urednik.

Novi dokaz za vrstnoci poznate anatherinske vode za usta.

Podpisana potvrđuje ces. kralj. dvorskom zubaru doktoru J. G. Poppu ovdje s veseljem i istini za volju, da njegovu

ANATHERINSKU VODU ZA USTA

već od dugo vremena upotrebljuje, te istu ne samo radi svoje dobrote, nego radi njezina teka u obće najtoplije preporučiti može.

Beč. Thereza knjeginja Eszterhazy

Mora se dobiti vu ovih apotekah:

- Vu Čakovcu pri g. Gőnczu apotekaru i pri g. Baronu Leopoldu.
- Vu Priloku vu apoteki g. Šiposa.
- Vu Varaždinu pri gospodi apotekarov Reidl i Kusy
- Vu V. Kaniži pri g. B. Prageru apotekaru.
- Vu Koprivnici pri g. Hochsinger apotekaru.
- Vu Križevcu pri g. M. Verly apotekaru.
- Vu Toplicah pri g. Ivanu Molnaru apotekaru.
- Vu Ludbregu pri g. J. Kolm apotekaru.
- Vu Drnju pri g. K. Mihučiću apotekaru.
- Vu Krapini pri g. K. Finku apotekaru.

FISCHER FILLIP

DAJE NA ZNANJE,

da je KNJIZARU i ŠTAMPARIJU

svoju i takajše izdatejstvo „MEDJIMURJA“

PRENESEL

iz Varaždinske vulice vu Školsku vulicu (vu Neumannovu hižu).

PREUZIMA SVAKI ŠTAMPARSKI POSEL I KNJIGOVEZARSKO DELO.